

Neopredjani se dopisi se šalju. Pripisan se pisma, ogledi itd. šalju po običnom cjeniku ili po dogovoru. Isto tako je sa priklad. Novci se šalju poštom uz računom (bezgriješno) na administraciju "Naše Sloge". Ina, previcno i najbilo pošto valja točno označiti.

Komu list nedodje na vrijeme, treba to javi odpravničtvu u otvorenu pismu, za koje se ne plaće poštarine, ako se izvana napisu: "Reklamacija".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Slagom rastu malo stvari, a slozoga sve pokvari. Mar. pol.

Imami svakog četvrtka na ...
Dopisi se vraćaju ako se ...
Nebiljgovorni listovi se neprimaju. Predplata ...
Na malo jedan broj 5 novč.

Poziv na predplatu.

Po starom običaju pozivljemo naše stare predplatnike, da izvole obnoviti predplatu za god. 1896. pošto je eto nova godina nastupila.

Naš list stupio je godinom 1896. u XVI. tečaj svoga obstanaka, pa ako je imao u punom četvrt stoljeća svakojakih neprilika, na žalost našu imao ih je poneajviše sa nemarnimi predplatnicima. Izdavanje našega lista spojeno je sa velikimi novčanimi žrtvama, pa ako neima stalnih i redovito plaćajućih čitatelja, teško njemu, a još teže upravi, koja mora imati sredstva za tekuće troškove oko lista. Radi toga pri koncu godine molimo sve naše stare predplatnike i sve prijatelje brvstake grane u Istri, da nam ostanu i nadalje vjerni i da nastoje pridobiti nam novih predplatnika, nove pomoći u našoj težkoj narodnoj borbi.

Ovom prigodom upozorujemo i sve one naše čitatelje, koji nisu do danas učinili svoju dužnost za tekuću, a nekog žalibože i za više prošlih godina, da se već jednom odazovu našem pozivu i svojoj savjesti — ako je imaju. Zaišta nije pravo ni pošteno primati list a ne plaćati ga, te tim spravljati našu upravu u stotinu neprilika.

Komu je dakle do napredka hrvatskoga plemena u Istri, i koji želi, da tomu patniku do bolje budućnosti pripomogne, neka priskoči u pomoć redovitom predplatom našem listu, tomu staromu i najvjernijemu učitelju, savjetniku i prijatelju našega puka. "Naša Sloga" stoji na godinu za imućnije 5 for. a za seljake 2 for., na pol godine polovicu gornjih cijena. Novci neka se šalju upravi lista novčanom nakaznicom, jer je to najcienije.

U Trstu, januara 1896.
Uprava "NAŠE SLOGE"

Godina 1896.

Novinarska dužnost zove nas, da se ovimi redci razatanemo sa godinom 1896. te da pozdravimo nastavu god. 1896.

PODLISTAK.

Novoljetnica.

Novo ljeto, nova sreća, A mnoz bilo prijatelja, Našoj slozi sva-dan veća, Svojtijivost im vazda velja.

Odmnetnici pače neka U kolo se vrata roda, Majčina im tako mlieka, Ne bila im krveca voda!

Bolje, da nas niti n je, Neg da nam je crno lice; Bolje leći u grob prije, Nego da smo izdajice.

Istri treba sloge jake, Svetilih lica, tvrde vjere, Uzdanosti u prvake I junačtva pune mjere.

Nije tek nam pjevat složno, Za slogu nam samo pit, Već je svojski, razpoložno Slozaim radom jurak bit!

I. T.

Minula god. 1895. našla je kod svojeg poroda naš narod u Istri u nekoj neizvjestnosti. Znalo se je obćenito, da nas čeka ljuta narodna borba, koju su već prvih mjeseca godine zaigrali naši narodni prvaci, zastupnici naši državni i zemaljski. Koji se još neobjeća sa zadovoljstvom onih mnogobrojno posjećenih izbornih sastanaka u raznih stranah naše pokrajine? Kao nikada prije dali su Hrvati i Slovenci Istre tada jednoglasnu izjavu, da će se uz svoje prvake boriti do posljednjeg uzdaha za duševna i tjelesna svoja prava. Oni održaše sjajno zadanu riječ kod prvotnih izbora mjeseca maja i kod izbora zastupnika mjeseca junija.

Najsajjnija je svakako točka u netom minuloj godini naša narodna borba kod obćenitih izbora za pokrajinski sabor Istre. Broj hrvatsko-slovenskih zastupnika nije se doduše tom prigodom povećao, ali moralni uspjeh bijaše kud i kamo veći. Da je bilo zakona i pravice, poskoćio bi bio bez dvojbe i broj naših zastupnika, a ovako moramo biti posve zadovoljni, da smo obranili i učvrstili stare pozicije i pripravili novih za buduću narodnu borbu.

Daljnju utješljivu uspomenu ostavlja za sobom prošla godina u radu naših državnih zastupnika. Oni su na carskoinom vieću svakom zgodom otkrivali ljute rane našega naroda u Istri vapeut za pravicom i provedenjem postojećih državnih temeljnih zakona. Njihov glas nije ostao — ako Bog dade — i ovaj put glas vapijućega u pustinji, i ako nas svi znaci nevaraju, nestati će već u bližoj budućnosti po koje nevolje, koja tišti kroz vjekove biedne Hrvate i Slovence Istre.

I u crkveno-školskih poslovih bilo je natezanja i borbe sa duhovnima i svjetskimi oblastimi. S jedne strane branili smo i zagovarali narodne svetinjne u crkvi, koje nam dadeše najveći rimski pape, a s druge tražili smo i zahtjevali, da se dade narodu pučke naobrazbe a da uzmogne laglje obav-

ljati svoje dužnosti napram Bogu i prema ljudem.

U gospodarstvenom pogledu nastojali su pojedinci i društva, da poduče narod rietju i djelom kako mu valja gospodariti. Za pravi narodni napredak hoće se velikih žrtava i mnogoljetnog uztrajnog rada.

U narod uvlači se Bogu hvala malo po malo uvjerenje, da mu valja bolje obrađivati polja i vinograde, da mora nastojati i sam, kako bi povećao plodovitost svoje zemlje i kako bi podignuo cijenu ili vrijednost onomu, što priradi.

Bilo je dakle rada i ponešto blagoslova ne samo u raznih strukah našega javnoga života, nego takodjer i na čisto gospodarskom polju, tamo naime, gdje je izvor i temelj našoj boljoj budućnosti.

Minula godina ostavlja u pojedincima i u narodu i gorkih uspomena, ali valja nam se tješiti time, da ruka božja nepedepaz uvijek samo krivce, već da posjećuje često i pravedne, da ih u strpljivosti, poniznosti i sebezataji kriepča i učvršćuje.

Sa netom minulom godinom razstajemo se dakle mirne duše a vrućom željom: bila svaka njezina nasljednica sretnija našem narodu, gdje god se nalazio!

A što da očekujemo i čemu da se nadamo od god. 1896.?

Teško nam je doista već sada odgovoriti na ova pitanja, kojih riešitbu nosi u svojem križu tamna budućnost. Nu ako se dade po predpostavah iz prošlosti zaključivati na budućnost, možemo već sada izreći približan sud ob onom, što nas čeka u bližoj budućnosti.

Za koji dan otvara se zemaljski sabor za Istru u Poreču na novo zasjedanje. Tamo će biti opet okrenute oči nesamo pripadnika naše pokrajine, već i mnogih drugih, napose naše braće iz raznih hrvatskih zemalja. Poznato nam nije jošje hoće li zemaljski odbor i cesarska vlada predložiti na razpravu potrebitih i koristnih osnova,

ili će se i u predstojećem zasjedanju piliti na starih guslah. Jezikovno pitanje doći će svakako na dnevni red, i ovo bi moglo razpršiti i ono dobre volje, što je imadu za ozbiljan i triezan rad zastupnici hrvatsko-slovenskoga naroda Istre. Dodje li u tom pitanju u saboru do sukoba, izazvati će ga jedino saborska većina, koja baca pod noge iste temeljne državne zakone.

Izvan sabora nastaviti valja našem narodu borbu za njegovu prava u crkvi, školi i u ostalom javnom životu. On nemože mirovati dok nezadobije dostatan broj pučkih škola i bar jednu srednju školu hrvatskim naukovnim jezikom; oružja nesmije odložiti dok nezadobije njegov jezik u svih javnih uredih, autonomnih il carskih, ono pravo i ono mjesto, koje zauzimlje i talijanski jezik.

Istotako odlučno mora se zauzeti i za svoj gospodarstveni napredak.

Svoja polja i vinograde, livade i sjenokoše valja mu tako obrađivati, da bude imao što manjim trudom i troškom, što veću korist odatle. Treba mu dakle umno i marljivo raditi a pripradeno koristno i pametno upotrebiti.

U svojem svakdanjem radu nesmijemo zaboriti, da bez božjeg blagoslova neima ploda ni napredka. Rađeć dakle za tjelo, nezaboravimo, da imamo i dušu, za koju ćemo jednom Bogu račun dati.

U svakdanjoj borbi za naša duševna i tjelesna dobra, budimo odlučni i uztrajni, požrtvovni i nesebični, a misao našu svratimo često na Onoga, koji neplaća svake slabote, pak možemo mirajje duše gledati u budućnost i čekati veselijeg srca ono, što će nam donieti god. 1896. Da to sve bude za boljak duševni i tjelesni Hrvata i Slovenaca, vruća je naša želja, i s tom željom kličemo Ti mili rode iz dna srca: Sretna Ti bila god. 1896!

Gologorica pred sudom.

(Konac.)

Stari Rabar udarno je štapom desno i lijevo.

Svjedok Iginij Peschle prisegav reče: „sada sam prisegao, pa ću reć istinu“. Kod dolaska čuo je „živio“ i nekog izvali rogove. Kod odlaska vidio je gdje nekoliko Pazinaca vuku Frana Rabara. Ivan Rabar držao je u ruci kamen i rekao „bih ga ubil“, ali nezna koga to. Stari Rabar stupao je kroz ljudstvo sa štapom na ramenih.

Predsjednik: U Vašem prvom izpitu jesto toga mnogo više izkazali na teret obtuženih Gologoricana.

Svjedok: Ovako je, kako danas kažem. Svjedok Benjamin Agostinij iz Pazina izkazuje, da je na odlzaku vidio, gdje Frano Rabar napada trojicu izletnika. On je priskoćio na pomoć.

Predsjednik: Dakle jedan proti četirim. Svjedok: U hrvanju da ga je Rabar ranio nožem u prst. Priskoćio je na pomoć i Lino Habu.

Predsjednik: Dakle jedan proti petorici. Svjedok: Tada je Rabar ranio nožem Habna. Kod hrvanja oni nisu bili pali u grabu.

Predsjednik mu predložuje izkaz Lina Habna i protuslova sa svojim prvom izkazom.

Svjedok nezna opravdati protuslova.

Svjedok Ivan Tencich iz Pazina vidio je, gdje je Frano Rabar udarno šakami Agostinisa, pa ga ranio nožem a istotako i Habna. Okolo hrvaca bilo je sve puno ljudi.

Predsjednik: U prvom izpitu rekli ste, da ne poznate ozleditelja, da je ovaj imao brk (Frane Rabar je golobrad), da je bio obtučen u hjelkasto odelo (Frane Rabar bio je u smedjnoj), pa da je taj ranio Klisaz-a. Svjedok nezna opravdati protuslova.

Time se je dovršilo preslušavanje svjedoka. Pročitalo se zatim nekoje izkaze nepozvanih osoba i pročitalo obaviesti, koje su glasilo obćenito povoljne za svih izim za Camusa.

Branitelj dr. Trvanjstić predložio, da bude razprava odgovjena, te preslušana nova 22 svjedoka, koji će dokazat, da njegovi branjenici jesu bili izazvani i napadnuti, a nipošto izazivati i napadači. Predlaže nadalje, da budu uztegnute obaviesti vrhu izgreda, koji su se drugada dogodili prigodom izleta pazinskog glasbe u Novake i Cerovlje, te što i s koje strane se poduzelo, da se zaprieti povod k takvim izgredom.

Državni odv. dr. Chersich primajuć do znanja, kako iz predloga sledi, da je bilo onom prigodom više Hrvata, a ne samo 18, protiv se pripustu predloga.

Dr. Tr. jstić ograđuje se proti izvrcaju i opaza, da on nije predložio ni Hrvate ni Talijane, nego svjedoke.

Sud nije udovoljio predlogu obrane. Izda stanke od pol sata dobi rieć državni odvjetnik dr. Chersich, koji eil-tupi od obtužbe proti Jurju Grzauu, Josipu Rabaru pok. Josipa, Ivanu i Josipu Rabaru Josipovim posve, a proti Franu Rabaru radi čina po §. 305. Gleda drugih obtuženika zadržao je obtužbu, izjaviv ipak, da ima veoma malo te-

mehla za subjektivnu krivnju. Istaknu, da žalibože ima među istarskimi talijani takvih, koji teže preko mora, te da odtugu ovu pokrajinu od Austrije. Izjavi, da je on u srodstvu sa obtuženikom Camus-om, ali to ga neće pričeiti u vršenje svoje dužnosti. Naveđe nekoje okolnosti, koje vojuju proti i za pojedini obtuženike, te zaključio sa izjavom, da si pridržava obtužbu, ali da prepusta sudcem osudu o krivnji.

